

1 września 1925 r.

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

201h, 7/20

Nr 1890.

Kl. 76 c 25.

Artur Lange
(Tomaszów rawski, Polska).

Urządzenie do samoczynnego smarowania łożyska naszyjnego przy wrzecionach maszyn przędzalniczych.

Zgłoszono 13 września 1923 r.
Udzielono 15 kwietnia 1925 r.

Wynalazek niniejszy dotyczy samoczynnego przyrządu do smarowania łożyska naszyjnego przy wrzecionach maszyn przędzalniczych zapomocą umocowania na wrzecionie stożkowatej panewki, zaopatrzonej przykrywką i wirującej razem z wrzecionem.

Znane są przyrządy do smarowania, przy których stożkowata panewka obraca się wraz z wrzecionem, aby znajdująca się w niej oliwa podnosiła się wskutek siły odśrodkowej, a w stanie spoczynku lub przy powolnych obrotach oliwa starała się przez stożkowatą, wydrążoną powierzchnię panewki popłynąć odpowiednimi otworami zpowrotem do łożyska, przyczem przy tych przyrządach znajdujące się w spoczynku łożysko naszyjne posiada na po-

wierzchni stożkowato wytoczone wgłębienie do nabierania oliwy.

Od powyższych przyrządów odznacza się niniejszy wynalazek tem, że przykrywka panewki obchwytyje stożkowatą powierzchnię, otaczającą łożysko i połączoną otworami z komorą wewnętrzną tegoż łożyska. W ten sposób osiąga się podczas obrotów wrzeciona ciągły obieg oliwy, wzmacniany jeszcze skutecznie przez zwiężającą się ku górze szczelinę między panewką a dolną częścią łożyska.

Załączony rysunek przedstawia przedmiot wynalazku w przekroju podłużnym.

S oznacza wrzeciono z przymocowaną do niego, bezpośrednio pod ławą wrzecionową, stożkowatą panewką *a*, której górny brzeg zagięty jest ku wewnątrz. Łożysko

naszyjne składa się z gwintowanej głowicy *b* ze znajdującą się pod nią cylindryczną komórką *e* do oliwy. Komórka ta posiada kilka otworów *d* dla przepływu oliwy, a z nią łączy się niżej właściwe łożysko *c*, którego górna powierzchnia tworzy stożkowaty kołnierz *h*. Dolny stożek tego łożyska wypełnia panewkę *a* na wrzecionie, tworząc w kierunku dolnym rozszerzającą się szczelinę. W czasie spoczynku wrzeciona oliwa zbiera się na dnie panewki *a* dookoła wrzeciona, jak to wskazuje rysunek po lewej stronie. Skoro zaś wrzeciono zacznie się obracać, oliwa podnosi się wskutek siły odśrodkowej i po osiągnięciu najwyższego poziomu (po prawej stronie rysunku) spada na nieruchomy stożkowaty kołnierz *h* łożyska, aby, spływając wolno po nim, zebrać się w komórce *e*, przyczem spływa i ta oliwa, która się znajduje ponad powierzchnią stożkowatą w panewce *a*, w przeciwieństwie do znanych podobnego rodzaju panewek, przy których w czasie obrotu wrzeciona oliwa przez siłę odśrodkową zostaje odepchnięta od łożyska. Przez głowę *b* łożyska naszyjnego wrzeciono przechodzi luźno jak to uwidoczniło na rysunku, tak że całkowita wewnętrzna pracująca powierzchnia łożyska, która może być według potrzeby odpowiednio przedłu-

żona lub skrócona, znajduje się cała pod oliwą. Podług załączonego rysunku dolny koniec wrzeciona opiera się o łożysko stopowe *f*, które z góry przykryte jest obręczką *g*.

Nowe to łożysko naszyjne w związku z obracającą się wraz z wrzecionem panewką daje gwarancję, że wrzeciono w łożysku nigdy się nie zatrze, przyczem zużycie oliwy jest minimalne, jak i wyrobienie się wrzeciona i łożyska.

Zastrzeżenie patentowe.

Samoczynny przyrząd do smarowania łożyska naszyjnego do wrzecion maszyn przedziałniczych z umocowaną na wrzecionie stożkowatą panewką, zaopatrzoną w przykrywkę, znamieny tem, że łożysko naszyjne posiada podgwintowaną głowicę, komorę do oliwy (*e*) oraz stożkowaty wyskok z zewnątrz (*c*), wygłębiony na powierzchni lejkowato i którego powierzchnia stożkowa boczna tworzy, wraz ze stożkowatą wewnętrzną powierzchnią panewki (*a*), szczelinę, zwężającą się ku górze.

Artur Lange.

Zastępca: Cz. Raczyński,
rzecznik patentowy.

